

Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt

Joost Bruggeman,

projectleider vanuit mboRijnland:

‘Door middel van de kenniskring **Onderwijs en Arbeidsmarkt** brengen we het netwerk van onderwijs, ondernemers/bedrijven en gemeenten bij elkaar. Zij delen kennis en ervaring over de arbeidsmarkt van de toekomst en hoe om te gaan met de tekorten in bepaalde beroepen die worden voorzien. Vanuit dit platform leveren we daarom ook graag een bijdrage aan het **Human Capital Actieplan** dat de kansen verkend van een **House of Skills voor regio Leiden.**’

Doel en thema's

Het realiseren van een optimale aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Het project werkt daarbij vanuit twee thema's: innovatie en tekorten op de arbeidsmarkt.

Innovaties en technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. De benodigde kennis en vaardigheden van werknemers veranderen hierdoor. Beroepen veranderen, verdwijnen en nieuwe beroepen ontstaan. Studenten moeten de vereiste kennis en vaardigheden leren en voorbereid worden op een steeds veranderende arbeidsmarkt. Na het diploma volgt een leven lang ontwikkelen. Intensieve samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven is cruciaal voor een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Eerste Kenniskring

De brede Kenniskring Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt wordt twee keer per jaar georganiseerd

voor de doelgroepen onderwijs, werkgevers en lokale overheden. De Kenniskring is bedoeld als een relatie-netwerk waarin partijen elkaar weten te vinden, ideeën en ervaringen uitwisselen, elkaar inspireren en uitdagen. De Kenniskring borduurt voort op de Masterclass Onderwijs en Arbeidsmarkt die in 2018 werd georganiseerd door Economie071.

De eerste Kenniskring in oktober 2018 kende een grote opkomst. Bureau Blaauwberg benoemde hierin onder andere de uitdagingen voor onze regio:

1. Er is reden voor optimisme: de schaarste op de arbeidsmarkt is aanleiding voor een re-design van het onderwijs en een doorbraak in de samenwerking tussen onderwijs en beroepenveld.
2. De kolommenstructuur van het onderwijs zal niet verdwijnen, maar er komen wel veel meer dwarsverbindingen.
3. Zowel bedrijven als onderwijs zullen echt fysiek in beweging komen. Fysieke mobiliteit - elkaar opzoeken

- hangt nauw samen met mentale mobiliteit.

4. Daarmee wordt re-design een zaak van beweeglijke pioniers. Die hebben steun en kennis nodig, dat is de kern van de kenniskring.

Tweede Kenniskring

In mei 2019 vond de tweede Kenniskring plaats. Er werd stilgestaan bij de voortgang van de Kwaliteitsagenda van mboRijnland en het project 'Hybride werken'. In de Kwaliteitsagenda wordt mbo-scholen en daarmee ook mboRijnland, de ruimte geboden om eigen keuzes te maken in lijn met de uitdagingen in het werkgebied. Daarnaast wordt er gewerkt aan de verbetering van het arbeidsmarktperspectief van mbo-studenten door aanpassingen in het onderwijsaanbod, beïnvloeding van de studiekeuze, inhoudelijke vernieuwing van opleidingen en het versterken van de verbinding met de beroepspraktijk. Het creëren van soepele overgangen binnen het beroeps-onderwijs krijgt ook aandacht, zodat studenten voldoende kansen krijgen om succesvol in het mbo in te stromen of door te stromen naar een vervolgopleiding of baan. Een lerend regionaal netwerk met alle relevante stakeholders, gepersonaliseerd onderwijs en hybride leren zijn daarbij essentieel.

De centra voor innovatief vakmanschap (CIV's) voor Welzijn & Zorg en Smart Technology presenteerden zich als regionale samenwerkingsverbanden die zich met respectievelijk 40 en ruim 60 samenwerkingspartners richten op hybride leren, modulair onderwijs en onderzoek. De CIV's realiseren daarmee doorbraken in meer vernieuwing, kennis en ontwikkeling door met elkaar een netwerk van (satelliet)labs en livinglabs te creëren.

Categorie: lopend project

De Kenniskring is ook benut voor een toelichting op het nieuwe project 'Human Capital Actieplan'. Aan de orde kwam onder meer de scope van het project. Het gaat om maatwerk voor de aanpak van de tekortsectoren zorg en techniek en de kansensector hospitality met aandacht voor soft skills en een goed ondernemersklimaat voor (micro-)ondernemers. Vanuit Economie071 wordt bekeken welk initiatief partners vervolgens eruit willen lichten om dit met meer impact te realiseren of om tot versnelling te komen. Tijdens de Kenniskring is er veel input opgehaald om de verdere invulling van het Actieplan te concretiseren. Denk hierbij aan flexibilisering van onderwijscurricula, nog meer werken aan beroepsbeeld/beeldvorming, skills, versoepelen van wet- en regelgeving voor bedrijven, meer betrokkenheid van het bedrijfsleven en constructen waarin een leven lang ontwikkelen, HRM-advies en mobiliteit bevorderd wordt van de ene sector naar de andere.

De urgentie

De huidige arbeidsmarkt laat twee belangrijke trends zien: in een aantal sectoren wordt een tekort aan arbeidskrachten verwacht of is er al een tekort én innovaties en technische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Voor een gezonde economische ontwikkeling is beschikbaarheid van voldoende goed gekwalificeerd personeel in de Leidse regio essentieel. Om dit te bereiken is het belangrijk dat het onderwijs aansluit bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Hiervoor is kennis van de huidige en toekomstige arbeidsmarkt en samenwerking tussen

Voornemen van het Human Capital Actieplan is om begin 2020 pilots te starten in de Techniek en Hospitality en later Zorg te laten aansluiten. Een en ander zal plaatsvinden in het House of Skills (zie verder de projectkaart Human Capital Actieplan) waarin het aanbieden van een skills paspoort en oriëntatie en toeleiding naar genoemde sectoren centraal staan.

De Kenniskring lijkt gezien de belangstelling en het appèl op samenwerking vanuit diverse deelnemers, duidelijk in een behoefte te voorzien. Meer en meer starten er initiatieven en weten stakeholders elkaar steeds beter te vinden. Deelnemers aan de Kenniskring kunnen hier hun voordeel mee doen door zelf deel te nemen of door kennis te nemen van de ervaringen. Naast de CIV's van mboRijnland (en daar binnen de samenwerking met Smart071), Hogeschool Leiden en het project 'Hybride werken' (SCOL) zijn dat bijvoorbeeld ook het 'Masterplan techniek', Sterk

onderwijs en bedrijfsleven essentieel. Het project sluit nauw aan bij het 'Human Capital Actieplan' en heeft raakvlakken met project Smart071.

De opdracht

Bijdragen aan een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Dit project is een bijzondere tussen de andere projecten van Economie071. Waar de andere projecten een project op zich zijn, is het project AOA een Kenniskring en projectgroep in één. In 2017 zijn twee arbeidsmarkt-thema's gekozen (innovatie en tekorten op

Techniekonderwijs, de doorontwikkeling van Technolab en de bouw van een Open Innovatielab op Leiden Bio Science Park. Allemaal projecten en initiatieven die steeds meer met elkaar samenwerken in plaats van naast elkaar.

Derde Kenniskring

Op 30 januari 2020 vindt de volgende Kenniskring plaats. Deze zal volledig in het teken staan van het House of Skills met als doel het initiatief breder uit te dragen en (nog meer) bedrijven te committeren aan het concept.

Welke kostenstructuur wordt gehanteerd?

De organisatie van de Kenniskring vraagt capaciteit van de projectleider en van een communicatieadviseur (deze capaciteit wordt vooralsnog geleverd door het Programmabureau Economie071). mboRijnland stelt ook een beperkt budget beschikbaar voor de invulling van het inhoudelijke programma van de kenniskring.

de arbeidsmarkt) en is gestart met verschillende initiatieven zoals de Masterclass Onderwijs en Arbeidsmarkt, Forum071 en de halfjaarlijkse Kenniskring.

Projectstructuur

Bestuurlijk opdrachtgever: Ricardo Winter, mboRijnland. Ambtelijk opdrachtgever: Jasmijn Bongers, Economie071. Projectleider: Joost Bruggeman, mboRijnland. Projectboard: alle organisaties en bedrijven die inhoudelijk initiatieven ontwikkelen op de gestelde focus van het project.